

Rondetafel gesprek overstromingen Zuid Nederland juli 2021.
Kasteelhoeve Hartelstein Itteren Maastricht.

De Stichting Kasteelhoeve Hartelstein is gevestigd in het uiterste noorden van de stad Maastricht tegen de gemeentegrens met Meerssen en ligt tussen de Maas, Geul en Julianakanaal.

Kasteelhoeve Hartelstein is een grote monumentale kasteelboerderij uit de 16^e eeuw en rijksmonument.

Op Kasteelhoeve Hartelstein wordt al meer dan 30 jaar lang onderdak geboden aan ca. 15 dak- en thuisloze mensen die oa. te werk gesteld worden in de kringloopwinkel en het Horecagedeelte.

Tevens bevindt er zich nog een archeologische expositie ruimte met vondsten uit de ontgrindingen die in dit gebied door Consortium Grensmaas zijn uitgevoerd in van ca. 2009 tot 2019 om de Maas meer ruimte te geven.

In tegenstelling tot de nabij gelegen dorpen Borgharen en Itteren is de kasteelhoeve Hartelstein niet omgeven door dijken die bescherming bieden tegen overstromingen van de Maas.

Bij hoogwater loopt het gebied rondom Hartelstein volledig onder water al naar gelang de waterstanden en stroomsnelheid van de Maas en is Hartelstein afgesloten van de buitenwereld.

Diverse berekeningen van de waterstanden hebben aangetoond dat er eens in de 300 jaar een overstroming kan plaatsvinden waarbij het gebied rondom Hartelstein geheel onder water staat met kans dat ook de monumentale kasteelhoeve blank staat.

Bij de overstromingen van de Maas in 1993, 1995, 2003, 2011 was dat het geval, maar Hartelstein bleef nagenoeg ongeschonden.

Echter, nu op 14 juli begon de Maas en de Geul snel te stijgen ten gevolge van dagenlange en hevige regenval in de Ardennen en het Maasgebied. Op 15 en 16 juli ging het plotseling wel heel erg snel ontrad de Maas, maar ook de Geul heel erg buiten hun oevers, met name het stroomgebied van de Geul in zuid Limburg kreeg het flink voor hun kiezen met desastreuze gevolgen in het heuvelland van Wijlre en Valkenburg tot Bunde en Meerssen.

Doordat de Geul nabij Hartelstein in de Maas uitmond ontstond er een situatie waarbij het water van de Geul vanwege de inmiddels zeer hoge waterstand en snelheid van de Maas niet snel genoeg in de Maas afgevoerd kon worden en stuwde het water van de Geul terug rondom het gebied bij Hartelstein. Door de combinatie van de waterstand van de Maas en de Geul liep de Kasteelhoeve Hartelstein volledig onder water en bereikte een hoogte van ca. 50cm in de horecaruimte en de archeologische expositieruimte waardoor oa. de vitrine met een paardenskelet uit de 17^e eeuw en de vloer omhoog geduwd werd door opkomend water en de vloeren in de kringloop en restaurant eveneens. Ook de kelders liepen vol met water, alsmede het woonhuis van de beheerder.

Stroom en internet vielen uit en 15 mensen zaten volledig afgesloten van de buitenwereld, dit duurde tot na het weekeinde. Onze beheerder belde donderdag 16 juli met het alarmnummer 0900-0904 voor hulp maar kreeg te horen dat hij de zandzakken maar bij de Gamma moest gaan halen en er geen tijd was voor Hartelstein te evacueren.

De ravage was groot, de kringloopwinkel en het restaurant stonden blank, de kelders stonden vol water en de beheerder moest noodgedwongen met zijn gezin naar de verdieping uitwijken omdat de begane grond blank stond.

De gemeente Maastricht heeft behoudens een telefoontje op 15 juli dat de Maas ging uitkomen op geen enkele wijze hulp geboden, op een mail naar de burgemeester van Maastricht dd. 20-7-2021 is nooit gereageerd.

Wij hebben de schade uiteraard gemeld bij onze verzekeraar Avero Achmea, doch zij lieten ons weten dat de verzekering deze overstromingsschade niet dekt vanwege dat zij de Maas als hoofdoorstrooming beschouwen en de Geul buiten beschouwing laten.

Daarop hebben wij een beroep gedaan op de Tegemoetkoming Waterschade WTS.

De schade die wij hebben bedraagt ca. € 130.000,- aan opstal, inventaris en omzetsderving van horeca en kringloopwinkel.

Deze schadeclaim is ingediend op 5 oktober jl. en wij hebben nog niets vernomen van de WTS.

Maastricht, 1-11-2021

Fer van de Winkel

Stichting Kasteelhoeve Hartelstein